

PÕHIKOOLI ÕPETAJA TÖÖKAVA NÄIDIS

Õppeaine: **käsitöö ja kodundus**

Kool: **Põltsamaa Ühisgümnaasium**

Klass: **8. klass**

Aineõpetaja: **Eve Oro**

Kasutatav õppekirjandus:

Õmblemine (2003) Anu Pink

Heegeldamine (2004) Anu Pink

Tikkimine (2005) Anu Pink, Kristi Teder

Harjutusi tikkimisprogrammi 4D Embroidery õppimiseks (2009) Anu Pink

Kodundus 7.-9. Klass (2011) Kristi Paas, Anu Pink

Ülesandeid ja mängu kodunduse tundideks (2008) Jaana Tamm

Käsitöö ja kodunduse mõisted 7.-9. klassile (2009) Marje Peedisson

Maht: 2 tundi nädalas:

käsitöö (õmblemine, heegeldamine) 32 tundi

kodundus 16 tundi

projektõpe (tikkimine, masintikkimine, trükkimine, õmblemine) 14 tundi

tehnoloogiaõpetus 8 tundi

kokku 70 tundi

Kalenderplaan 2012/2013

Nädal	Õppetöö sisu				Õpitulemus RÕKis	üldpädevused, läbivad teemad, lõiming
	Käsitletav teema	Tunni sisu/ Põhimõisted	Praktilised tööd/ kasutatav meetod	Hindamine		
1	KODUNDUS	mitmekülgse ja tasakaalustatud päevamenüü koostamine; internetipõhised tervisliku toitumise keskkonnad	tutvumine päevamenüü koostamise teoreetiliste alustega ja internetipõhiste tervisliku toitumise keskkondadega, võimalusel teha tund arvutikabinetis		analüüsib menüü tervislikkust ning koostab tasakaalustatud ja mitmekülgse menüü	„Tervis ja ohutus“ (tervisliku toitumise põhitõdede omandamine); „Teabekeskond“ ; inimeseõpetus - toitumise mõju tervisele 8.kl
		kala töötlemine, rappimine, rookimine ; kalaroad, gratään, gratineerimine; želatiin, tarretis	tutvumine kala töötlemisviisidega, kalagrataani ja tarretatud magustoidu valmistamisega; ettevalmistus praktikumiks, rühmatöö		tunneb toidu riknemisega seotud riskitegureid	õpipädevus – suutlikkus organiseerida õpikeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; bioloogia - kala tähtsus 7.kl, agar-agar, vetikad 8.kl
2	KODUNDUS	praktiline toiduvalmistamine	kalagrataani ning želatiiniga tarretatud magustoidu valmistamine ja serveerimine	hinnata praktikumi	valmistab retsepti kasutades erinevaid kuumi ja külmi roogi; teab toiduainete kuumtöötlemise viise (gratineerimine);	sotsiaalne pädevus - teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides
3	ÕMBLE-MINE	tekstiilkiudained, keemilised kiud, tehskiudude ja sünteetiliste kiudude saamine ning omadused; tekstiilitööstuse areng ning seda mõjutanud tegurid ajaloos; tekstiilid rõivastuses; nüüdisaegsed tehnoloogilised võimalused ning uudsed võtted rõivaste valmistamisel	tutvumine keemiliste kiududega;		kirjeldab keemiliste kiudainete põhiomadusi, kasutamist ja hooldamist; võrdleb materjalide valikul nende mõju tervisele; arutleb töö ja tehnoloogia muutumise üle ühiskonna arengus	„Tehnoloogia ja innovatsioon“ loodusteaduslik pädevus - tutvumine erinevate looduslike ja tehismaterjalidega, nende omadustega
4	ÕMBLE-MINE	seelikute tüübid; mini, midi, maksi ; ideekavand ja selle vormistamine; kompositsiooni seaduspärasuste arvestamine käsitööset kavandades; mõõtude võtmine, rõiva suurusnumbri määramine, mõõdud ja tähised (Rü, Vü, Pü, Üp jt.)	PP esitlus erinevatest seeliku tüüpidest; seeliku kavandamine, mõõtude võtmine, suurusnumbri määramine tabeli alusel	hinnata seeliku kavandit	valib sobivaid rõivaid, lähtudes nende materjalist, otstarbest, lõikest, stiilist ja oma figuurist; märkab originaalseid ja leidlikke lahendusi esemete rõivaste disainis; kavandab isikupäraseid esemeid	kunstiõpetus - figuuri kujutamine, proportsioonid; matemaatika - mõõtmine, mõõdud
5	ÕMBLE-MINE	lõikelehe kasutamine, tingmärgid lõikelehel	ajakirjast lõigete valimine, kopeerimine, kohandamine oma mõõtudega	hinnata lõigete tegemist	võtab lõikelehelte lõikeid	matemaatikapädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades
6	ÕMBLE-MINE	koe- ja lõimelõngad , riide muster, diagonaal, sidus ; lõigete paigutamine riidele, juurdelõikus	lõigete paigutamine ja joonistamine riidele, õmblusvarude märkimine, detailide väljalõikamine ja joonte ülekanndamine	hinnata juurdelõikust		
7	ÕMBLE-MINE	seeliku õmblemise tehnoloogilise järjekorra määramine; ettevalmistused I prooviks; sissevõtted	sissevõtete ning EO ja SO detailide traageldamine			õpipädevus – suutlikkus planeerida õppimist ning seda plaani järgida
	VAHEAEG					

8	ÕMBLE-MINE	I proov, lihtõmblus	seeliku proovimine, vajadusel paranduste tegemine; sissevõtete ja küljeõmbluste õmblemine; töötamine tööjuhendi järgi		valib õpetaja abiga sobiva tehnoloogia	
9	ÕMBLE-MINE	äärestamine, overlokmasin	õmblusvarude äärestamine, õmbluste viimistlemine	hinnata seeliku küljeõmblust (lihtõmblus ja äärestus)		„Tehnoloogia ja innovatsioon” (overlok ääristus)
10	ÕMBLE-MINE	luku liigid ja õmblemine; iseseisvalt tööjuhendi järgi töötamine	peitluku õmblemine, õmblusmasina lukujalgade kasutamine; töötamine tööjuhendi järgi	hinnata luku õmblemist	valib õpetaja abiga sobiva tehnoloogia; täidab iseseisvalt endale võetud ülesandeid ning planeerib tööd ajaliselt;	„Tehnoloogia ja innovatsioon” (peitlukk)
11	ÕMBLE-MINE	värvel, lõikekohane kant, liimiriie; iseseisvalt tööjuhendi järgi töötamine	lõikekohase kandi (või värveli) töötlemine liimiriidega, ühendamine seelikuga		valib õpetaja abiga sobiva tehnoloogia; täidab iseseisvalt endale võetud ülesandeid ning planeerib tööd ajaliselt;	
12	ÕMBLE-MINE	seeliku vööjoone töötlemine	lõikekohase kandi (või värveli) õmblemine	hinnata lõikekohase kandi (värveli) õmblemist		
13	ÕMBLE-MINE	II proov, allääre töötlemine, palistus, aed- ja peitpiste	seeliku proovimine, allääre täpsustamine, palistuse traageldamine, käsitsi õmblemine			
14	ÕMBLE-MINE	õmblustöö viimistlemine, pressimine; õmblemisega seotud elukutsed ning võimalused ettevõtluseks	õmblustöö lõpetamine ja viimistlemine; eneseanalüüs ja hinnang tehtud tööle; arutelu õmblemisega seotud elukutsetest	hinnata lõpetatud tööd	õmbleb endale rõivaeseme; analüüsib enda tehnoloogiaalaseid võimeid ning teeb valikuid edasisteks õpinguteks ja hobideks	enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine”
15	KODUNDUS	olmekeemia; puhastusvahendid, nende omadused ja ohutus; suurpuhastus; tensiidid, pindpinevus, hüdrofiilne, hüdrofoobne, pH	koristustööde jaotumine peres, kodus kasutatavad puhastusvahendid ja -ained, rühmatöö, ajurünnak		tunneb põhilisi korrastustöid ja -tehnikaid ning oskab materjali omaduste ja määrdumise järgi leida sobiva puhastusvahendi ning -viisi; teab puhastusainete pH-taseme ja otstarbe seoseid	suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada; keemia - ainete pH, 9 kl, 10-11 kl;
		pärm, pärmitaigen, marinara kaste; maitseained ja roogade maitsestamine (oregano, pune, basiilik)	tutvumine pärmitaigna valmistamisega, pitsa küpsetamisega, marinara kastme keetmisega; oma pitsa retsepti koostamine; ettevalmistus praktikumiks		tunneb peamisi maitseaineid ja roogade maitsestamise võimalusi; kasutab menüüd koostades ainekirjandust ja teabeallikaid	õpipädevus – suutlikkus organiseerida õpikeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; bioloogia -seente tunnused ja elutsükkel 8. kl
	VAHEAEG					
16	KODUNDUS	praktiline toiduvalmistamine	pitsa küpsetamine, marinara kastme keetmine; kerge eine serveerimine	hinnata praktikumi	küpsetab tainatooteid ja võrdleb erinevaid kergitusaineid	sotsiaalne pädevus - teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides

17	PROJEKT ÕPE	projekt "Tuunime T-särki"; rõivastus kui ajastu vaimu peegeldaja – sotsiaalsed märksüsteemid; moelooming; nüüdisaegsed tehnoloogilised võimalused ning uudsed võtted rõivaste valmistamisel	projekti tutvustus, tegevuskava koostamine, õpimapi vormistamine; ülevaade moe ajaloost (PP esitlus); erinevate tehnikate tutvustus (masintikand, pakutrükk, foto siirdamine, niidigraafika jm); kodus: ideede otsimine		teadvustab end projektitöös toimuvate tegevuste liikmena; arutleb moe muutumise üle; märkab originaalseid ja leidlikke lahendusi rõivaste disainis	õpipädevus - suutlikkus planeerida õppimist ning seda plaani järgida; „Kultuuriline identiteet“
18	PROJEKT ÕPE	moe, isikupära ja proportsiooni põhimõtete arvestamine kavandades; eseme õmblemise tehnoloogilise järjekorra määramine	oma T-särgi tuunimise kavandamine; tehnoloogilise järjekorra määramine	hinnata kavandit	kavandab isikupäraseid esemeid; otsib ülesandeid täites abi nüüdisaegsest teabelevist; leiab loovaid võimalusi kasutada õpitud käsitöetehnikaid	väärtuspädevus - suutlikkus väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; kunstiõpetus - figuuri kujutamine, proportsioonid
19	PROJEKT ÕPE	tikandi kavandamine ja loomine arvutiga	tikandi loomine 4D Embroidery programmiga (sketch); ideede otsimine Internetist; töö arvutikabinetis; iseseisev töö kirjaliku juhendi järgi	hinnata tikandit	otsib ülesandeid täites abi nüüdisaegsest teabelevist	õpipädevus – suutlikkus kasutada õpitud, sealhulgas õpioskusi (iseseisev töö juhendiga); „Tehnoloogia ja innovatsioon“
20	PROJEKT ÕPE	mitmesuguste materjalide kooskasutamise võimaluste leidmine	T-särgi ümberõmblemine, täiendamine, teiste materjalide lisamine, voltide-kroogete, niidigraafika, tepingute vm õmblemine jm; tikkimine		kombineerib oma töös erinevaid materjale; valib tööeseme valmistamiseks sobivaid materjale, töövahendeid, tehnikaid; kasutab ülesannet lahendades ainekirjandust ja teabeallikaid	suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada (koostöö õpetajaga); kunstipädevus - erinevate esemete disainimine ning valmistamine
21	PROJEKT ÕPE	mitmesuguste tehnikate kooskasutamise võimaluste leidmine	T-särgi ümberõmblemine, täiendamine; foto siirdamine; pakutrükk jm; tikkimine		valib tööeseme valmistamiseks sobivaid materjale, töövahendeid, tehnikaid	kunstipädevus - erinevate esemete disainimine ning valmistamine
22	PROJEKT ÕPE		T-särgi tuunimine; pärlite, nõõpide, paelte, pitside jm lisandite õmblemine; tikkimine	hinnata lõpetatud T-särki		kunstipädevus - erinevate esemete disainimine ning valmistamine
23	PROJEKT ÕPE	komplektide ja kollektsioonide koostamise põhimõtted; sobivate lisandite valik stiili kujundades; töö esitlemine ja eksponeerimine; näituse kujundamine; oma töö ja selle tulemuse analüüsimine ning hindamine	t-särkidest kollektsiooni loomine, ettevalmistused moe dem-ks ja selle läbiviimine või näituse kujundamine (T-särk enne ja nüüd); enesehinnangu kirjutamine (vajadusel kodutööna)	hinnata tegevust projektis, õpimapp	esitleb ja eksponeerib oma tööd	ettevõtlikkuspädevus - korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; sotsiaalne pädevus - teha koostööd teiste inimestega
24	KODUNDUS	toiduainete riknemise põhjused, toidu kaudu levivad haigused, toiduainete säilitamine	tutvumine toiduainete riknemise ja säilitamisega, toidu kaudu levivate haigustega (õpik)		hindab toiduainete kvaliteeti, tunneb toidu erinevaid säilitusviise ning riknemisega seotud riskitegureid	„Tervis ja ohutus“; bioloogia - toidu bakteriaalne riknemine, käärimine 8.kl
		Itaalia köök, toitumistraditsioonid ja toiduvalikut mõjutavad tegurid; maitseained	PP esitlus itaalia köögist, tutvumine risoto ja tiramisü valmistamisega (NB hügieeninõuded kanaliha ja muna kasutamisel); ettevalmistus praktikumiks		võrdleb erinevate maade rahvustoite ja teab toitumistavasid mõjutavaid tegureid	väärtuspädevus - tajuda ja väärtustada oma seotust teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga; „Kultuuriline identiteet“
25	KODUNDUS	praktiline toiduvalmistamine	risoto ja tiramisü valmistamine ja serveerimine; vestlus käitumisest restoranis	hinnata praktikumi	valmistab retsepti kasutades erinevaid kuumi ja külmi roogi; tunneb peamisi maitseaineid ja roogade maitsestamise võimalusi	sotsiaalne pädevus - teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides
	VAHEAEG					

26	HEEGELDA MINE	heegeldamine eesti rahvakunsti, hiiu, muhu, kihnu ja setu pitsid; vah- ja äärepits ; tutvumine heegeltehnikaga loominguiliste võimalustega; ideekavand ja selle vormistamine	tutvumine heegeldamise traditsioonidega Eestis, traditsiooniliste ja kaasaegsete heegeldamisvõtetega; võimalusel ideede otsimine Internetist; väikese heegelpinna kavandamine		tunneb peamisi eesti rahvuslikke käsitöötavasid; näeb rahvaste kultuuripärandit kui väärtust; otsib ülesandeid täites abi nüüdisaegsest teabelevist	väärtuspädevus - tajuda ja väärtustada oma seotust oma maa kultuuripärandiga; „Kultuuriline identiteet“ "Teabekeskond" kunstiõpetus - kavandamine, värvusõpetus
27	HEEGELDA MINE	tänapäeva käsitöömaterjalid, mitmesuguste materjalide kooskasutamise võimaluste leidmine; vabaheegeldus (freeform crochet);	ettejoonistatud pildi järgi heegeldamine, katsetades erinevaid materjale ja töövõtteid		leiab loovaid võimalusi kasutada õpitud käsitöötasid; kombineerib oma töös erinevaid materjale	õpipädevus – suutlikkus organiseerida õpikeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; sotsiaalne pädevus - teha koostööd teiste inimestega erinevates olukordades (koostöö õpetajaga); kunstiõpetus - erinevate esemete disainimine pakub loominguilise eneseväljenduse võimalusi;
28	HEEGELDA MINE	vabaheegeldus; mitmesuguste materjalide kooskasutamise võimaluste leidmine	oma töö heegeldamine		leiab loovaid võimalusi kasutada õpitud käsitöötasid; kombineerib oma töös erinevaid materjale	kunstiõpetus - suutlikkus hinnata uudseid ja isikupäraseid lahendusi; sotsiaalne pädevus - teha koostööd teiste inimestega erinevates olukordades (koostöö õpetajaga)
29	HEEGELDA MINE	vabaheegeldus; mitmesuguste materjalide kooskasutamise võimaluste leidmine	oma töö heegeldamine, soovi korral vormistamine väikeseks esemeks (käe- või kaelaehe, valmis esemele kaunistusdetail) või siis kasutusvõimaluste tutvustamine, esitlemine	hinnata lõpetatud heegelpinda	leiab loovaid võimalusi kasutada õpitud käsitöötasid; analüüsib enda loominguilisi ja tehnoloogiaalaseid võimeid	väärtuspädevus - väärtustada loominguilist
30	KODUNDUS	tarbija õigused ja kohustused, märgistused toodetel, ostuotsustuste mõjutamine, reklaami mõju;	arutelu teadlikust tarbimisest, reklaamide analüüsimine, tutvumine toodete märgistustega; kodus: leida erinevatelt pakenditelt märke, koostada tabel koos selgitustega		tunneb tarbija õigusi ning kohustusi; analüüsib reklaamide mõju ostmisele	sotsiaalne pädevus – suutlikkus toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna; „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ (tarbija); ühiskonnaõpetus - tarbijakäitumine, tootemärgistused, meedia ja teave 9.kl
		prantsuse köök, toitumistraditsioonid ja toiduvalikut mõjutavad tegurid; muretaigen	tutvumine muretaigna valmistamise ja kasutusvõimalustega, tee- või kohvilaua katmisega; ettevalmistus praktikumiks		võrdleb erinevate maade rahvustoite ja teab tootmistavasid mõjutavaid tegureid	väärtuspädevus - tajuda ja väärtustada oma seotust teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga; „Kultuuriline identiteet“ ; ajalugu - renessans Prantsusmaal 8.kl
31	KODUNDUS	praktiline toiduvalmistamine	muretaigna pirukate (quiche, tarte tatin) valmistamine, kohvi- või teelaua katmine	hinnata praktikumi	küpsetab tainatooteid ja võrdleb erinevaid kergitusaineid; lähtuvalt ürituse sisust kujundab ja katab laua (kohvilaud); käitub ürituse iseloomu kohaselt	sotsiaalne pädevus - teha koostööd teiste inimestega erinevates olukordades
32	KODUNDUS (vahetus)	tarbija õigused ja kohustused, kokkuvõttevõimalused ja kulude analüüs,	arutelu teadlikust tarbimisest, reklaamide analüüsimine, tutvumine toodete märgistustega; toidu maksumuse arvutamine		tuleb toime koduse majapidamise ja pere eelarvega ning käitub teadliku tarbijana, kalkuleerib toidu maksumust	sotsiaalne pädevus – suutlikkus toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna; suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada; matemaatikapädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt; „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ (tarbija); ühiskonnaõpetus - tarbijakäitumine 9.kl
		kala töötlemine, rappimine, rookimine ; kalaroad, gratään, gratineerimine ; želatiin, tarretis	tutvumine kala töötlemisviisidega, kalagrataani ja tarretatud magustoidu valmistamise ning želatiini kasutamisega; ettevalmistus praktikumiks, rühmatöö		teeb tervislikke toiduvalikuid; teab toiduainete kuumtöötlemise viise	õpipädevus – suutlikkus organiseerida õpikeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; bioloogia - kala tähtsus 7.kl, agar-agar, vetikad 8.kl

33	KODUNDUS (vahetus)	praktiline toiduvalmistamine	kalagrataäni ning želatiiniga tarretatud magustoidu valmistamine ja serveerimine	hinnata praktikumi	valmistab retsepti kasutades erinevaid kuumi ja külmi roogi; teab toiduainete kuumtöötlemise viise (gratineerimine);	sotsiaalne pädevus - teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides
34	KODUNDUS (vahetus)	looduslikud ja sünteetilised tekstiilmaterjalid, nende valiku ning sobivuse põhimõtted rõivastuses ja sisekujunduses; hooldusmärgid	tutvumine tekstiilkiudude ja nende omadustega, tekstiilide hooldamine		käitub teadliku tarbijana	õpipädevus – suutlikkus organiseerida õpikeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; bioloogia - taimede osa inimtegevuses 8.kl
		liha jaotustükid (filee, koot, karbonaad, peekon, ribi jt) ja lihatoitud; kombineeritud kuumtöötlemine, hautamine, vormiroad	tutvumine liha hautamise, kartulipüree ja vormitoitude valmistamise tehnoloogiaga; ettevalmistus praktikumiks, rühmatöö		kalkuleerib toidu maksumust;	õpipädevus – suutlikkus organiseerida õpikeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet
35	KODUNDUS (vahetus)	praktiline toiduvalmistamine	guljašši, kartulipüree ja õuna-kaerahelbevormi valmistamine	hinnata praktikumi	valmistab retsepti kasutades erinevaid roogi; mõistab lauakommete tähtsust meeldiva suhtluskeskkonna loomisel	sotsiaalne pädevus - teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides